

Základní škola
F. Palackého 1240
Nový Bydžov

Školní vzdělávací program
ŠKOLNÍ DRUŽINY

Dne: .....

Razítko školy: .....

Identifikační údaje

Název ŠVP Školní vzdělávací program školní družiny

Adresa školy: Základní škola, Palackého 1240, 504 01 Nový Bydžov

Zřizovatel: Královéhradecký kraj

Sídlo: Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

Ředitelka: Mgr. Lenka Lusková, DiS.

Telefon: 495 490 318

E-mail: zsp.nb@tiscali.cz

www: www.zspbydzov.cz

Verze: II.

Účinnost: 1.2.2016

Obsah

1. Charakteristika zařízení
  2. Cíle a klíčové kompetence
  3. Formy vzdělávání
  4. Obsah vzdělávání
  5. Délka a časový plán vzdělávání
  6. Podmínky pro přijímání a ukončování vzdělávání
  7. Materiální podmínky
  8. Personální podmínky
  9. Ekonomické podmínky
  10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
  11. Hodnocení školní družiny
  12. Dokumentace
- Přílohy

1. Charakteristika, umístění, vybavení ŠD

Školní družina se nachází v přízemí ZŠ. K našim činnostem využíváme školní kuchyňku, relaxační místnost, počítačovou učebnu s možností přístupu na internet, školní dvůr i hřiště, které je součástí našeho komplexu.

2. Cíle školní družiny

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 Školského zákona, navazují na cíle stanovené školním ŠVP vlastní ZŠ. Zájmové vzdělávání naplňuje specifické prostředky, obecné cíle vzdělávání, zejména rozvoj žáka, jeho učení poznání, osvojování hodnot, na níž je založena naše společnost a získávání osobnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na celé své okolí.

Zvýšená péče bude věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled, umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.

2. Výrazně motivovat k zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje /psychohygienu.

3. Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům
oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, pomoc staršího mladšímu při činnostech
samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému
rozvíjet kamarádství, rozpoznání lidí ve třídě, skupině, družině
vést ke vzájemné komunikaci, nevyvolávat konfliktní situace
rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch vlastní i druhých
vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku

4. Naučit žáka správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým oslovování a zdravení, poznat rozdíl zdravení známých a dětí, žádost o pomoc ve škole při doučování, nezvládnutí učiva nemoci,

zdravení a pomoc starším občanům v obci

vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a hodnotám

vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem

5. Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě učít žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný

účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy

vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy /ekologie apod./

využívat vycházek a výletů do okolí k monitoringu skládek, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

- **k učení** – žák pochopí nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her a výukových programů na PC, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, používá encyklopedie, Internet a zdokonaluje se v problémových předmětech
- **k řešení problémů** – žák všimá si dění kolem sebe, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli, nenechá odradit případným neúspěchem /soutěže/, započaté činnosti se snaží dokončit /důslednost/
- **komunikativní** – žák je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuze /Kruh pravdy a pohody, Diskusní fórum, besedy/
- **sociální a personální** – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky /participace/, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá /Kruh pravdy a pohody, Socializační hry, besedy/

- **občanské** – respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností /seznámení s řádem ZŠ a ŠD, Úmluvou dětských práv spojenou s povinnostmi/, chrání a oceňuje a podílí se na kulturním a historickém dědictví a aktivně se zapojuje do kulturního života /besedy o státních svátcích, významných dnech, vánoční vystoupení, den matek, chápe základní ekologické souvislosti /třídění druhotných surovin
- **pracovní a trávení volného času** – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času, při práci používá vhodné materiály, bezpečné nástroje a vybavení, pracuje kvalitně s výhledem nejen na funkčnost, ale i estetický výsledek výrobku, využívá svých získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání /pracovně-technická činnost /

3. Formy vzdělávání

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů. Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v plánu školní družiny.

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si každá vychovatelka vytvoří dle věkových složení a rozvrhu žáků svého oddělení.

Spontánní činnost

- četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, didaktické hry, po dohodě s rodiči a učitelkou je možné psát DÚ

Rekreační činnosti

- aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec.

Zájmové činnosti

- řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity (zájmové kroužky nabízené školou).

Příležitostné akce

- významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní skladby činnosti – slavnosti, výlety, přehlídky, aj.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

4. Obsah vzdělávání

Je inspirován kapitolou Člověk a jeho svět, RVP pro základní vzdělávání, I. stupeň.

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, okruh rodiny a jejich členů, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, městská policie, požární zbrojnice, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí), beseda o našem městě-historie.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova (Kompetence činnostní a občanské).

2. Lidé kolem nás

Soužití lidí – v rodině, v kolektivu třídy a družiny. Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem-vyhledávání informací). Jiná kultura – etnika, přijmutí Rómů do kolektivu. Vlastnictví – soukromé /neber, co není tvé/, veřejné /společné hračky, nerozbíjej, nebo se přiznej, společné uklizení/. (Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální).

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu dne, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit). (Kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Naučit používat tel. čísla 155, 150, 158, 112. Sociálně patologické jevy a jejich prevence /kouření, drogy, automaty/. Besedy na toto téma, v rámci prevence plavání, saunování, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, dodržování pitného režimu. /Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské/.

6. Informační a komunikační technologie

Výukové programy a hry.

7. Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky-krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citově. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – dramatická výchova, obohacení emocionálního života. (Kompetence komunikativní.)

5. Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán je rozpracován vždy na jeden školní rok, tj. od září do června.

6. Podmínky pro přijímání a ukončování vzdělávání

O přijetí rozhoduje ředitelka školy po dohodě s vychovatelkou. Podmínkou je řádně vyplněná přihláška – zápisní lístek. Rodiče jsou písemně seznámeni s řádem školní družiny. Další podmínky jsou upraveny ve „Vnitřním řádu ŠD“, který je v příloze.

7. Materiální podmínky

Oddělení družiny prostorově využívá místnost v přízemí budovy. Zařízení je účelné jak k přípravě na vyučování (součást každého dne), tak i k zájmovým činnostem. Místnost je vybavena pěti stolky a potřebným počtem židlí, na relaxační činnost slouží koberec, ostatní plocha je PVC. Nábytek je účelně využíván k provozu ŠD. Je kladen důraz na šetrné zacházení s majetkem školy.

8. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je vedeno kvalifikovanou vychovatelkou, každoročně se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogů, využívá samostudium dle zákona

č. 563/2004 Sb. k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD. Vychovatelka spolupracuje s rodiči na konzultacích, podporuje všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje.

9. Ekonomické podmínky

Školní družina je součástí Základní školy, Nový Bydžov, Palackého 1240, která je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Královéhradecký kraj se sídlem: Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové.

Finanční prostředky a jejich hospodářské využívání je kontrolováno ředitelkou školy a zřizovatelem. Výše úplaty se řídí podle pokynu ředitelky.

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Hygiena a bezpečnost v ŠD

- ŠD naplňuje jedno oddělení do počtu 12 žáků
- oddělení družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti určenou místnost
- prostor ŠD je vybaven umývadlem, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, PVC myté mokrou cestou, místnost je pravidelně větrána
- skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a dojíždějícím žákům
- při obědě dbá vychovatelka na stravovací návyky ve školní jídelně, pitný režim je zajištěn v poledních hodinách ve školní jídelně (11.30 - 13.30)
- po obědě následuje příprava dětí na vyučování po dohodě s třídními učiteli 1. stupně, žáci procvičí učivo formou didaktických her nebo individuální pomoci
- s přípravou na vyučování pomáhá pedagogická asistentka
- následuje klidový režim, do kterého je zahrnut odpočinek s četbou nebo poslechem, hudební chvílka, beseda v kruhu pravdy a pohody, zájmová činnost je specifická – více ročníků v jednom oddělení
- ŠD využívá školní pozemek a hřiště, pořádáme pravidelné vycházky do okolí, přizpůsobené výuce a času odchodu žáků
- k dispozici je i cvičná kuchyň, počítačová učebna, relaxační místnost a školní knihovna
- lékárna pro první pomoc je umístěna v kabinetě 1. st., telefonní čísla rodičů jsou na přihláškách
- do školní družiny pro okamžité informování rodičů o úrazu žáka, vychovatelka aktivně ovládá ošetření žáka a je zdravotně proškolená, neprodleně udělá zápis do Knihy úrazů /umístěna v ředitelně/

- na počátku školního roku jsou žáci a jejich zákonní zástupci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ŠD, na hřišti, při společných vycházkách a akcích
- ŠD má zpracován vnitřní řád ŠD, používá roční plán ŠD, vychovatelka se přizpůsobuje školním akcím a v případě nutnosti supluje za nepřítomného učitele
- k bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu se spolužákům a pracovníkům školy, naučit je asertivně řešit konflikty, bránit se šikaně a patologickým jevům /kruh pravdy a pohody/, vychovatelka je nápomocna při řešení problémů

11. Hodnocení školní družiny

Práce vychovatele je hodnocena zástupcem ředitelky a ředitelkou školy.

Vnitřní evaluační procesy probíhají zejména na úrovni:

Individuální – vychovatelka si (neformálně) průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu.

Evaluaci provádí vychovatelka společně s asistentem pedagoga. Hodnocení žáků je prováděno po každé činnosti.

12. Dokumentace

- řád školní družiny
- doklady o přijetí
- třídní a docházková kniha (přehled výchovně vzdělávací práce, docházka)

Přílohy

Vnitřní řád školní družiny